

**KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

IŠANKSTINIO TYRIMO ATASKAITA

**INVESTICIJŲ PROJEKTŲ VALDYMAS KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOJE**

2025-07-10 Nr. KAT16-10

Klaipėda

Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Klaipėdos miesto savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą, o savo darbui kelia aukščiausius kokybės reikalavimus – darbą atlieka kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, veikia išvien dėl bendro tikslo.

Išankstinį tyrimą atliko: Audronė Vaitkevičiūtė.

Išankstinio tyrimo ataskaita pateikta: Klaipėdos miesto savivaldybės merui, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriui.

TURINYS

IŠANSTINIO TYRIMO REZULTATAI	4
Priedas. Taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai	11

IŠANSTINIO TYRIMO REZULTATAI

1. Audito objekto svarba

Investicijų projektas¹ – dokumentas, finansiškai (ekonomiškai), techniškai ir socialiai pagrindžiantis investavimo tikslus, įvertinantis investicijų grąžą (komercinis projektas) bei kitus efektyvumo rodiklius, nurodantis projekto įgyvendinimui reikalingas lėšas bei finansavimo šaltinius ir terminus. Projektinis valdymas² apibrėžiamas kaip strateginio valdymo sistemos dalyvių pažangos veiklos organizavimo forma, o projektas – kaip laikina, aiškią pradžią ir pabaigą bei ribotus išteklius turinti pažangos veikla, skirta naujam produktui sukurti, siekiant įgyvendinti pažangos priemonę³. Klaipėdos miesto savivaldybėje pažangos projektas apibrėžiamas kaip projektas, kurio įgyvendinimo išlaidos skiriamos: ilgalaikiam materialiajam turtui, reikalingam naujoms viešosioms paslaugoms teikti, esamų paslaugų teikimo efektyvumui arba mastui didinti, sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti; nematerialiajam turtui, reikalingam naujoms viešosioms paslaugoms teikti, esamų paslaugų teikimo efektyvumui arba mastui didinti arba joms perkelti į elektroninę erdvę, sukurti arba pagerinti⁴.

Investicijų/ pažangos projektai ar priemonės yra viena iš formų įgyvendinti Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau – KMS) tikslus ir uždavinius. Klaipėdos miesto savivaldybės administracija (toliau – KMSA) 2020–2024 m. laikotarpiu vykdė 93–128 projektų kiekvienais metais, o 2025 m. vykdoma/planuojama vykdyti 117 projektų, atitinkančių investicijų projekto/ pažangos projekto sąvoką, 2025 m. tam planuojama skirti 71,0 mln. Eur. Siekiant skirtas lėšas naudoti efektyviai ir rezultatyviai, investicijų/ pažangos projektai turi būti tinkamai planuojami ir vykdomi.

Audito objektas – investicijų projektų valdymas KMSA.

2. Išankstinio tyrimo tikslas ir apimtis

Išankstinio tyrimo⁵ tikslas – išanalizuoti investicijų projektų valdymo sistemą KMSA, vykstančius ar planuojamus pokyčius ir nustatyti su tuo susijusias problemas.

Pagrindiniais išankstinio tyrimo klausimais siekėme išsiaiškinti:

- investicijų / pažangos projektų teisinį reglamentavimą;
- investicijų / pažangos projektų planavimo ir vykdymo sistemą.

¹ LR investicijų įstatymas, 2 str. 10 d.; Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2003-07-24 sprendimu Nr. 1-243 patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio planavimo tvarkos aprašas, 2.1 p.

² LR strateginio valdymo įstatymas, 3 str. 13 ir 14 d.

³ Projektai apima investicines veiklas, teisinio reguliavimo iniciatyvas, struktūrinių reformų ir viešojo sektoriaus pertvarkų iniciatyvas, taip pat kitą pažangos veiklą, kurią vykdančios įgyvendinami pažangos uždaviniai.

⁴ Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-02-08 įsakymu Nr. AD1-181 patvirtintas Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas, 4.3 p. (iki 2023-12-04); nuo 2023-12-05 patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės mero 2023-12-05 potvarkiu Nr. M-769 patvirtintas Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas, 4.3 p. (nuo 2023-12-05).

⁵ Išankstinis tyrimas yra veiklos audito proceso etapas, kurio metu renkama ir vertinama informacija apie nagrinėjamą veiklos sritį, siekiant nustatyti joje esančias problemas. Remiantis išankstinio tyrimo rezultatais atliekamas pagrindinis tyrimas. Tačiau, esant tam tikroms aplinkybėms, siekiant racionaliai naudoti audito išteklius, pagrindinis tyrimas gali būti neatliekamas ir auditas baigiamas išankstiniu tyrimu: pavyzdžiui, audituojamas subjektas ėmėsi veiksmų problemoms spręsti, audituojamoje srityje įvyko pokyčių, dėl kurių tolesnis audito atlikimas gali nesukurti reikiamo poveikio ir kt. Išankstinio tyrimo ataskaitoje nurodomos nustatytos problemos neteikiant audituojamam subjektui rekomendacijų.

Audito subjektas – KMSA. Vertintas laikotarpis – 2020–2024 m. Taip pat naudoti 2025 m. duomenys apie planuojamas priemones ir projektus.

Išankstinis tyrimas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁶. Išankstinio tyrimo metu taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai išsamiau aprašyti priede „Taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai“ (11 psl.).

3. Išankstinio tyrimo rezultatai

Klaipėdos miesto plėtros strateginis planas (toliau – KSP) yra miesto bendruomenės, socialinių partnerių ir politinių jėgų susitarimas dėl miesto ilgalaikės vizijos, ilgalaikių prioritetų, jų įgyvendinimo kryptių ir siekiamos pažangos rodiklių⁷. KSP, be kita ko, nurodomi⁸ svarbiausi savivaldybės investiciniai projektai. Šiuo metu galiojantis KSP patvirtintas⁹ 2021–2030 m. laikotarpiui, jo dalyje „IV. Prioritetai, tikslai, uždaviniai, priemonių planas ir vertinimo kriterijai“, be kita ko, nurodyti pažangos projektai. Strateginis veiklos planas (toliau – SVP) yra rengiamas kasmet, numatant savivaldybės veiklą ateinantiems trejiems metams, jis rengiamas atsižvelgiant į KSP, savivaldybės veiklos prioritetus, kitus planavimo dokumentus bei asignavimų valdytojų, savivaldybės biudžetinių įstaigų ir įmonių veiklos planus, savivaldybės biudžeto pajamų ir kitų finansavimo šaltinių prognozę trejiems metams¹⁰. SVP, be kita ko, numatomos SVP programos, savivaldybės plėtros tikslų ir uždavinių įgyvendinimo priemonės ir (ar) projektai¹¹.

Atsižvelgiant į tai, kad nelikus reikalavimo kartu su SVP tvirtinti investicijų projektų sąrašo, investicijų projektai SVP programose pateikiami kaip uždavinių įgyvendinimo priemonės, dažniausiai kaip pažangos priemonės arba regioninės pažangos priemonės, todėl išankstinio tyrimo metu analizuotas tiek investicijų projektų, tiek pažangos projektų planavimas ir vykdymas 2020–2025 metais.

3.1. KMSA investicijų projektų/ pažangos projektų planavimą ir įgyvendinimą reglamentuojanti tvarka neatitinka faktinės situacijos

Audituojamu laikotarpiu iki 2022-02-07 investicijų projektų / pažangos projektų planavimą ir įgyvendinimą KMSA reglamentavo Investicijų projektų planavimo, rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas¹², nuo 2022-02-08 – Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas¹³. Šis tvarkos aprašas 2022-02-08 pakeistas įgyvendinant 2021-09-10 audito ataskaitoje „Investicijų projektų valdymo Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje sistema tobulintina“

⁶ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“ (<https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/>, žiūrėta 2025-06-17).

⁷ Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2003-07-24 sprendimu Nr. 1-243 (Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 20223-05-25 sprendimo Nr. T2-100 redakcija) patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio planavimo tvarkos aprašo 7 p.

⁸ LR Vyriausybės 2021-04-28 nutarimu Nr. 292 patvirtintos Strateginio valdymo metodikos 153.7 p. ir Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2003-07-24 sprendimu Nr. 1-243 (Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 20223-05-25 sprendimo Nr. T2-100 redakcija) patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio planavimo tvarkos aprašo 8.7 p.

⁹ Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2021-05-27 sprendimas Nr. T2-135.

¹⁰ Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2003-07-24 sprendimu Nr. 1-243 (Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 20223-05-25 sprendimo Nr. T2-100 redakcija) patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio planavimo tvarkos aprašo 13, 15 p.

¹¹ Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2003-07-24 sprendimu Nr. 1-243 (Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 20223-05-25 sprendimo Nr. T2-100 redakcija) patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio planavimo tvarkos aprašo 16.3, 16.5 p.

¹² 2020-04-23 KMSA direktoriaus įsakymu Nr. AD1-543 patvirtintas Investicijų projektų planavimo, rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas (panaikintas KMSA direktoriaus 2022-02-08 įsakymu Nr. AD1-181).

¹³ KMSA direktoriaus 2022-02-08 įsakymu Nr. AD1-181 patvirtintas Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas. Nuo 2023-12-05 KMS mero 2023-12-05 potvarkiu Nr. M-769 patvirtintas Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas.

pateiktas rekomendacijas. Numatytas pažangos projektų planavimo ir vykdymo procesas iš esmės atitinka projektų valdymo principus ir gerąją praktiką.

Taip pat KMSA galioja Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšų, valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas¹⁴, reglamentuojantis KMS biudžetinių įstaigų projektų planavimą, jų įgyvendinimą bei šio proceso dalyvių tarpusavio santykius. Tačiau šis Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšų, valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas dubliuoja Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą, kuris nuo 2023-12-05 papildytas tuo, kad jį taiko savivaldybei pavaldžios biudžetinės bei viešosios įstaigos pažangos ES lėšomis finansuojamų projektų planavimui ir įgyvendinimui.

Išankstinio tyrimo metu išanalizavus Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą, nustatyta, kad KMSA pakeitus struktūrą ir pasikeitus Projektų skyriaus pavadinimui į Projektų finansavimo ir administravimo skyrių Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas nebuvo pakeistas.

3.2. Nėra lengvai prieinamos informacijos apie vykdomus investicijų projektus / pažangos projektus

Nuo 2024 m. nebelikus su SVP tvirtinamam investicijų projektų sąrašui, neliko informacijos apie visą projekto vertę, o Projektų valdymo sistemoje (toliau – PVIS) informacija apie pažangos projektų vykdymą nefiksuoja (žr. 3.5, 3.6, 3.8 poskyrius). Taip pat, 2024 m. ir 2025 m. nebuvo patvirtintas savivaldybės pažangos projektų sąrašas kaip tai numato Pažangos ir Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas¹⁵, todėl nėra aišku kiek vykdoma pažangos projektų ar kurie projektai, numatyti SVP, priskirtini pažangos projektams.

Pažymėtina, kad 2024 m. KMSA Strateginio planavimo grupė (toliau – SPG) svarstė ketvirtines „IP ataskaitas“¹⁶, tačiau pagal šias ataskaitas investicijų projektams priskirta daugiau projektų nei numatyta SVP kaip pažangos priemonės/ pažangos projektai¹⁷. Taip pat pagal SPG svarstyta¹⁸ investicijų projektų sąrašą 2025-2027 m. 2025 m. suplanuota apie 126 projektų, nors dalis jų yra einamasis remontas ir auditorius jų nepriskirtų investicijų ar pažangos projektams.

¹⁴ KMSA direktoriaus 2023-04-19 įsakymu Nr. AD1-554 patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšų, valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas (iki 2023-04-19 galiojo 2022-11-23 įsakymu Nr. AD1-1431 patvirtintas tvarkos aprašas).

¹⁵ Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 19 p. (galiojančio nuo 2023-12-05).

¹⁶ Tokios ataskaitos sudarymo ir svarstymo tvarka neregamentuota.

¹⁷ Pavyzdžiui: pagal 2024 m. II ketv. IP ataskaitą iš 1 programos 9 priemonės priskirtos kaip investicijų projektai (Pietinio pcentrio Stariškių rajone bendrojo plano parengimas; Kapinių plėtos įgyvendinimas; Melnragės ir Girulių kurortinės vietovės bendrojo plano parengimas; Klaipėdos miesto realistinio modelio, ortofotografinio žemėlapio sukūrimas ir viešinimas; Naujų takų, dviračių stovų, suoliukų, stendų įrengimo Pakrantės baterijos Memel-Sud (Kopgalio baterijos) teritorijoje, aprašo parengimas; Klaipėdos Smeltės istorinių kapinių sutvarkymo projekto parengimas; Klaipėdos Vitės istorinių kapinių sutvarkymo projekto parengimas; Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietos, esančios S. Daukanto gatvėje, pertvarkymas (iki 2024-02 kodas 01.01.01.01.18.); 1923 m. Sukilėlių memorialo Skulptūrų parke sutvarkymo projekto parengimas); didžioji dalis šių projektų MVP pažymėtos kaip tęstinės priemonės ir auditorius ne visus tokius projektus priskirtų investicijų ar pažangos projektams.

¹⁸ 2024-12-11 SPG posėdžio protokolai Nr. STR3-28.

3.3. Ne visiems investicijų / pažangos projektams rengiamos inicijavimo paraiškos, atliekamas jų vertinimas

Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas numato¹⁹, kad naujiems pažangos projektams pildomos pažangos projekto inicijavimo paraiškos. Inicijavimo paraiškoje pagrindžiamas projekto būtinumas, nurodomos reikalingos lėšos ir kt. reikalinga informacija sprendimams dėl projekto vykdymo priimti. Išankstinio tyrimo metu patikrinus 5 projektus nustatyta, kad nesilaikant nustatytų reikalavimų 3²⁰ iš 5 atvejų projektų inicijavimo paraiškos nebuvo parengtos ir/ ar pateiktos. Iš šių trijų atvejų, vienu atveju projektas įtrauktas į einamųjų metų SVP pagal raštą ir apsvarsčius SPG, kitu atveju – KMSA Projektų finansavimo ir administravimo skyrius gavo word'inį inicijavimo paraiškos dokumentą iš ugdymo įstaigos, tačiau jis nebuvo registruotas, todėl nėra galimybės įvertinti kada toks dokumentas buvo pateiktas.

Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas numato²¹, kad Projektų skyrius analizuoja pateiktą naujų pažangos projektų inicijavimo paraiškų pagrįstumą, įvertina naujo pažangos projekto paraiškos atitikimą nustatytiems vertinimo kriterijams. Nesilaikant nustatytų reikalavimų 2²² iš 5 atvejų projektų inicijavimo paraiškos nebuvo įvertintos pagal vertinimo kriterijus. Pažymėtina, kad iš dviejų netinkamų atvejų vienu atveju projektas įtrauktas į einamųjų metų SVP pagal raštą ir apsvarsčius SPG, kitu atveju sudarant 2025-2027 m. SVP naujų pažangos projektų inicijavimo paraiškos buvo rinktos/ teiktos PVIS, tačiau to projekto PVIS paraiškose nebuvo.

3.4. Nėra nustatyta kada prasideda projektas

Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos apraše²³ numatyta, kad savivaldybės mero potvarkiu tvirtinama projekto paskyra, kuria projekto vadovas įgaliojamas administruoti projektą, tačiau nėra apibrėžta kada tokia paskyra tvirtinama. Iš 3 vertintų atvejų, kai paskyros buvo patvirtintos, vienu atveju paskyra patvirtinta 2024-04-11, nors projektas pradėtas bent 2022 m.²⁴, vienu atveju paskyra patvirtinta 2022-06-30, nors projektas pradėtas bent 2018 m.²⁵, vienu atveju paskyra patvirtinta 2022-05-30, kai projekto parengimo sutartis pasirašyta 2022-04-08.

3.5. Nėra tinkamai planuojamos projekto veiklos, laikas, žmogiškieji ištekliai, biudžetas, rizikos ir rodikliai

Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos apraše²⁶ numatyta, kad tvirtinama projekto paskyra, ja projekto vadovas įgaliojamas administruoti projektą, paskyroje numatoma projekto komanda, savininkas, projekto priežiūros komiteto (toliau – PPK) sudėtis, projekto

¹⁹ Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 7, 12, ir 13 p.

²⁰ Projektai: Kelio ruožo (jungties) nuo Tauralaukio iki miesto ribos ties Aukštikių kaimu (su dviračių taku) įrengimas; Senosios Smiltelės g. kapitalinis remontas; Ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas, modernizuojant Klaipėdos lopšelio-darželio „Traukinukas“ „Boružėlės“ skyriaus pastatą.

²¹ Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 9 p.

²² Projektai: Kelio ruožo (jungties) nuo Tauralaukio iki miesto ribos ties Aukštikių kaimu (su dviračių taku) įrengimas; Senosios Smiltelės g. kapitalinis remontas.

²³ Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 33 p.

²⁴ Įsigytas techninis darbo projektas.

²⁵ 2018-06-28 pasirašyta projektavimo sutartis.

²⁶ Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 33-37 p.

rodikliai, rizikos, pagrindinės datos, biudžeto sumos, tačiau 2²⁷ iš 5 analizuotų atvejų projekto paskyra nebuvo patvirtinta.

Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos apraše²⁸ apibrėžtas projekto planavimas, numatyta, kad kiekvienam pažangos projektui ar ES lėšomis įgyvendinamam projektui parengiamas įgyvendinimo laiko grafikas, procesą išskaidant į veiklas, bei finansinis planas, projekto grafikas ir finansinis planas turi būti patvirtinti PPK ir projekto savininko. Visais 5 atvejais po projekto paskyros patvirtinimo, PPK (pagal PPK posėdžių protokolus) nesvarstė projekto grafiko ir finansinio plano, o PVIS nėra duomenų, kad PPK ir projekto savininkas būtų patvirtinę grafiką ir finansinį planą.

PVIS fiksuoti duomenys apie projektus neleidžia spręsti apie tinkamą projektų planavimą kaip tai numato Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas, nes:

- 3 iš 5 atvejų projekto skirtuke „Veiklos“ išskirtos veiklos, joms numatyti pradžios ir pabaigos terminai, biudžetas, tačiau veiklos į subveiklas nėra išskaidytos, ne visose veiklose nurodyti veiklų naudotojai ir atsakingi asmenys; 2 iš 5 atvejų PVIS nurodytos tik bendros projekto pradžios ir pabaigos datos arba projektas pažymėtas kaip planuojamas;
- 3 iš 5 atvejų projekto skirtuke „Biudžetai“ išskirtos veiklos, joms numatytas biudžetas, skirtuke „Projektas“ yra nurodytos suvestų finansavimo šaltinių sumos, tačiau jos nesutampa su suvestu biudžetu, todėl iš pateiktos informacijos PVIS nėra aišku kokia tiksli projekto vertė. 2 iš 5 atvejų PVIS nurodytos tik bendros projekto pradžios ir pabaigos datos arba projektas pažymėtas kaip planuojamas, todėl biudžetas nėra iš viso suplanuotas;
- skirtuke „Projektas“ yra dalis „Projekto rizikos“, kuriame 3 iš 5 atvejų yra nurodytos rizikos ir jų svarba, tačiau 2 iš 5 atvejų ši informacija nenurodyta;
- skirtuke „Projektas“ yra dalis „Rodikliai“, kuriame 3 iš 5 atvejų yra nurodyti rodikliai, tačiau 2 iš 5 atvejų ši informacija nenurodyta. Iš 3 atvejų, kai rodiklis numatytas, 1 atveju²⁹ rodiklis, numatytas projekto paskyroje, neatitinka su CPVA pasirašytoje sutartyje³⁰ numatyto rodiklio;
- tik 1 iš 5 atvejų yra nurodyta PPK sudėtis.

3.6. Esama informacija neleidžia spręsti apie faktinį projektų vykdymą ir kontrolę (priežiūrą)

Efektyvus ir rezultatyvus projektų vykdymas priklauso nuo to kaip laikomasi projekto biudžeto ir terminų. Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos apraše³¹ numatyta, kad projekto įgyvendinimo metu atliekami tokie veiksmai: darbų organizavimas, projekto stebėseną ir kontrolę, pakeitimų vykdymas.

PVIS fiksuoti duomenys apie projektus neleidžia spręsti apie projektų vykdymo būklę, nes 4 iš 5 atvejų projektuose yra numatytos veiklos, kai kurios iš jų pažymėtos kaip baigtos, tačiau kai kurios – kaip planuojamos, nors terminai pasibaigę, nepateiktos nuorodos į sutartis, projektuose yra planuojamas

²⁷ Projektai: Pajūrio g. rekonstravimas; Ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas, modernizuojant Klaipėdos lopšelio-darželio „Traukinukas“ „Boružėlės“ skyriaus pastatą.

²⁸ Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 38–41 p.

²⁹ Projektas „Senyvo amžiaus asmenų globos paslaugų plėtra rekonstruojant pastatą, esantį Melnragės gyvenamajame rajone, Aušros g. 41“.

³⁰ 2025-01-16 projektas/ sutartis Nr. 23-421-P-0001.

³¹ Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 42–48 p.

grafikas, bet ne faktinė situacija; 1 iš 5 atvejų apie projektą nurodyta tik bendra aprašymo, pradžios ir pabaigos datų informacija.

Vykdam ir kontroliuojant projektus vyksta PPK posėdžiai. Nors visais 5 atvejais vyko PPK posėdžiai, tačiau visais 5 atvejais PPK nesvarstė projekto grafiko ir finansinio plano, PPK posėdžiai nevyko kartą per mėnesį³². Pažymėtina, kad: 1 atveju³³ paskutinis PPK įvykęs posėdis buvo 2024-02-16³⁴, nors projektas šiai dienai nėra baigtas; 1 atveju³⁵ įvyko tik du PPK posėdžiai 2025 m., nors projektas kaip atskira priemonė numatyta 2023-2025 m. SVP, faktiškai vykdytas nuo 2022 m.; 1 atveju³⁶ įvyko tik vienas PPK posėdis 2025 m., nors projektas vykdomas nuo 2022 m., o projekto paskyra patvirtinta 2024-04-11.

3.7. Baigus projektą nesvarstomi galutiniai projekto rezultatai

Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos apraše³⁷ numatyta, kad: įvykdžius visas projekto plane numatytas užduotis projekto vadovas inicijuoja PPK posėdį, kuriame pristato projekto būklės ataskaitą su galutiniais projekto rezultatais ir jų atitikimu projekto paskyrai ir projekto grafikui; PPK pritarus projekto rezultatams, tai fiksuojama PPK protokole; projekto užbaigimui turi pritarti projekto savininkas. Iš analizuotų 5 projektų, tik 1³⁸ projektas buvo baigtas, bet ir jo atveju PPK nesvarstė projekto būklės ataskaitos su galutiniais projekto rezultatais ir jų atitikimu projekto paskyrai ir projekto grafikui, PPK netvirtino projekto užbaigimo.

3.8. Projektų valdymo informacinė sistema, skirta palengvinti projektų valdymą, nėra naudojama

KMSA 2023-02-19 buvo įsigyta³⁹ ir 2023-12-10 įdiegta nauja⁴⁰ projektų valdymo informacinė sistema (PVIS). Pagal PVIS techninę specifikaciją PVIS turėtų būti atliekamas projektų paraiškų teikimas, vertinimas ir pažangos projektų sąrašo sudarymas, planuojamas ir fiksuojamas pažangos projekto vykdymas. PVIS techninė specifikacija parengta pagal Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą, padarytos sąsajos su dokumentų valdymo sistema Avily, ArcGis. Atkreiptinas dėmesys, kad Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas⁴¹ nereglamentuoja PVIS naudojimo, išskyrus 70 p., kuris nurodo sąlygą dėl 18 ir 19 p. įsigaliojimo „pažangos projektų administravimui pradėjus naudoti Projektų valdymo sistemą, ne vėliau kaip nuo 2024 m. liepos 1 d.“.

³² Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 48 p.

³³ Projektas „Senyvo amžiaus asmenų globos paslaugų plėtra rekonstruojant pastatą, esantį Melnragės gyvenamajame rajone, Aušros g. 41“.

³⁴ Iki audito metu vertinto laiko 2025-05-22.

³⁵ Projektas „Ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas, modernizuojant Klaipėdos lopšelio-darželio „Traukinukas“ „Boružėlės“ skyriaus pastatą“.

³⁶ Projektas „Dviračių ir pėsčiųjų tako įrengimas nuo Sausio 15-osios g. ir Tilžės g. sankryžos iki Taikos pr. ir Sausio 15-osios sankryžos“.

³⁷ Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 59–62 p.

³⁸ Projektas „Pajūrio g. rekonstravimas“.

³⁹ 2023-02-09 sutartimi Nr. J9-702 tarp KMSA ir UAB „Evolco LT“ įsigytos projektų valdymo informacinės sistemos sukūrimo, konfigūravimo, diegimo, naudotojų apmokymo ir garantinio aptarnavimo paslaugos, vertė – 75.988,00 Eur (su PVM), iš jų: sistemos sukūrimas, konfigūravimas, diegimas, naudotojų apmokymas – 58.564,00 Eur, garantinis aptarnavimas – 17.424,00 Eur.

⁴⁰ Nuo 2015-12-30 buvo įdiegta kita Projektų valdymo sistema (PVS) pagal 2015-06-05 tarp KMSA ir jungtinės veiklos sutarties partnerių UAB „DPA Lietuva“, SIA „DPA“ ir UAB „Asseco Lietuva“ pasirašytą sutartį Nr. J9-892.

⁴¹ 2023-12-05 KMS mero potvarkiu Nr. M-769 patvirtintas Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas.

Faktiškai PVIS nėra naudojamas, nes išanalizavus 5 projektų vykdymą, nustatyta, kad duomenys apie jų vykdymą nėra fiksuojami PVIS (žr. 3.5, 3.6 poskyrius), o ir bendra esama informacija⁴² apie projektus neatitinka faktinės situacijos, nėra kontroliuojamas fiksuojamos informacijos teisingumas. Pažymėtina, kad mokama⁴³ už PVIS garantinį aptarnavimą.

3.9. Planuojami ir vykdomi pokyčiai

2025 m. KMSA yra suplanavusi atnaujinti⁴⁴ Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą.

2025–2027 m. SVP 3 programoje suplanuota priemonė „Juridinio asmens, atsakingo už investicijų projektų valdymą, steigimas“ ir jos rodiklis 2025 m. – „Pradėjęs funkcionuoti juridinis asmuo, 1 vnt.“. Preliminariai šis juridinis asmuo galėtų vykdyti šias funkcijas⁴⁵: naujų ir esamų statinių projektavimo paslaugų valdymas; statinių statybos valdymas, projektų ekspertizės organizavimas; statinių statybos techninė priežiūra; pastatų energetinių auditų valdymas; projektų paraiškų parengimo ir pateikimo įgyvendinančiajai institucijai valdymas; projektų administravimo valdymas; projektų viešinimo ir turto draudimo valdymas; konsultantų priežiūra; reikalingų projektavimo ir statybos darbams atlikti lėšų valdymas. KMSA duomenimis šiuo metu nėra galutinio sprendimo dėl juridinio asmens, atsakingo už investicijų projektų valdymą, steigimo.

2025 m. birželio mėn. įvyko papildomi PVIS naudojimo mokymai, kuriuos vedė PVIS diegėjas.

Savivaldybės kontrolierė

Daiva Čeporiūtė

⁴² 2025-06-25 duomenimis Projektų dalyje pateikti 239 projektai, iš jų: 150 projektų yra vykdomų (pažymėta būsena „Vykdomas“, iš jų 33 projektų pabaigos datos yra pasibaigusios ir pažymėtos raudonai, nors patys projektai nepažymėti baigtais); 57 projektai yra užbaigti (pažymėta būsena „Užbaigtas“, pabaigos datos yra nuo 2017-01-01 iki 2025-12-31); 10 projektų sustabdyti (pažymėta būsena „Sustabdytas“, vienas iš jų yra testinis, nes projekto pavadinimas yra „1“), 20 projektų yra planuojamų (pažymėta būsena „Planuojamas“, 18 iš jų pradžios datos yra praėjusios, vėliausia – 2025-06-09), 2 projektai atšaukti (būsena „Atšauktas“).

⁴³ Pagal 2023-02-09 sutartį Nr. J9-702 ir sąskaitas-faktūras iki 2025-05-30 apmokėta 5.808,00 Eur už garantinį aptarnavimą 2023-12-11–2024-12-11 laikotarpiu.

⁴⁴ Projektų finansavimo ir administravimo skyriaus vedėjai 2025 m. yra suformuluota užduotis iki 2025-12-31 „atnaujinti projektų valdymo aprašą“.

⁴⁵ KMSA duomenimis.

PRIEDAI

Išankstinio tyrimo ataskaitos „Investicijų projektų valdymas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje“ priedas

Taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai

Dokumentų peržiūra

Nagrinėjome:

- Investicijų įstatymą; Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymą; Strateginio valdymo įstatymą; Strateginio valdymo metodiką, Projektų ir procesų valdymo viešojo valdymo institucijose gaires (2014, LR Vidaus reikalų ministerija) ir kitus nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius investicinių/ pažangos projektus/ priemones.
- Tarptautinius projektų valdymo standartus, taikomus projektų valdymo metodus.
- Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio planavimo tvarkos aprašą; Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio planavimo grupės nuostatus; Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio plėtros plano įgyvendinimo priežiūros metodiką; Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšų, valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą; Investicijų projektų planavimo, rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą (nuo 2022-02-08 neteko galios); Pažangos ir ES lėšomis finansuojamų projektų planavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą (galioja nuo 2022-02-08).
- Klaipėdos miesto savivaldybės 2021-2030 metų strateginį plėtros planą (KSP); Klaipėdos miesto savivaldybės strateginius veiklos planus ir metinius veiklos planus 2020–2025 m. laikotarpiu bei ataskaitas už 2020–2024 m. laikotarpį; Klaipėdos miesto savivaldybės strateginio planavimo grupės posėdžių protokolus.
- 5 projektų planavimo ir 5 projektų vykdymo procesus, faktinį jų atitikimą nustatyti tvarkai; Klaipėdos miesto savivaldybės mero potvarkius ar Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus dėl projektų inicijavimo, paskyrų tvirtinimo; projektų priežiūros komitetų (PPK) protokolus. Atsižvelgiant į tai, kad projektai įgyvendinami ilgą laiką, planavimo procesui įvertinti pasirinkti skirtingu laiku inicijuoti projektai, projektai iš skirtingų programų, skirtingų Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos padalinių vykdomi projektai: Klaipėdos miesto savivaldybės automatinių (stacionarių) aplinkos oro kokybės stebėjimo stotelių įrengimas; Kelio ruožo (jungties) nuo Tauralaukio iki miesto ribos ties Aukštikiemių kaimu (su dviračių taku) įrengimas; Senosios Smiltelės g. kapitalinis remontas; Ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas, modernizuojant Klaipėdos lopšelio-darželio „Traukinukas“ „Boruželės“ skyriaus pastatą; Savarankiško gyvenimo namų ir apsaugoto būsto įkūrimas Klaipėdos mieste. Atsižvelgiant į tai, kad projektai įgyvendinami ilgą laiką, vykdymo procesui įvertinti pasirinktas

nebaigtas, baigtas projektas, projektai iš skirtingų programų, skirtingų Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos padalinių vykdomi projektai: Senyvo amžiaus asmenų globos paslaugų plėtra rekonstruojant pastatą, esantį Melnragės gyvenamajame rajone, Aušros g. 41; Pajūrio g. rekonstravimas; Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazijos pastato kapitalinis remontas; Ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas, modernizuojant Klaipėdos lopšelio-darželio „Traukinukas“ „Boružėlės“ skyriaus pastatą; Dviračių ir pėsčiųjų tako įrengimas nuo Sausio 15-osios g. ir Tilžės g. sankryžos iki Taikos pr. ir Sausio 15-osios sankryžos.

- Dokumentus apie projektų valdymo informacinės sistemos (PVIS) įsigijimą, vykdomą garantinį aptarnavimą.
- Klaipėdos miesto savivaldybės centralizuoto vidaus audito skyriaus, kitų savivaldybių kontrolės ir auditų tarnybų atliktus auditus investicinių projektų srityje.

Duomenų analizė

Analizavome Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos duomenis apie:

- investicijų/ pažangos projektus ar pažangos priemonių planavimą;
- vykdytus/ vykdomus investicijų/ pažangos projektus ar pažangos priemones, jiems skirtas lėšas ir jų panaudojimą;
- paraiškas ir projektus projektų valdymo informacinėje sistemoje (PVIS).

Palyginamoji analizė ir aprašomoji statistika taikytos vertinant surinktus audito įrodymus.

